

[Horn.]

linier, idet man vil udsætte en sådan deling længst muligt.

Samtidig med at jeg her har klarlagt, hvorledes mit parti efter års overvejelser er kommet frem til tilslutning til ministerens forslag, har jeg tillige haft det ønske at tage afstand fra de betragtninger, der er kommet frem i en del af pressen og i enkelte debattørers synspunkter ved skolemøder, hvor man har givet udtryk for, at det, der er gjort forsøg på, er at undgå forældrene og søge nærmest at gennemtvinge en reform uden at spørge forældrene på forhånd. Det er navnlig lærerorganisationerne, man skyder på i så henseende. Nu er det jo sket før, at man har taget medlidenheden til hjælp, når det kneb med at finde saglige argumenter. Personlig synes jeg, det er beskæmmende, at man i vort demokratiske samfund ser pressen betjene sig af sådanne midler. Lad gå, at enkelte organisationer eller enkeltpersoner forfalder til det, men at dele af pressen skulle forsøge at give en så usandfærdig fremstilling, måtte man forsværge muligheden af.

Jeg vil opholde mig endnu et øjeblik ved denne side af sagen, for det er vigtigt, at man i diskussionen udenfor denne sal ikke kommer til at bygge på sådanne gale forudsætninger. Hvis man samlede alle de dagbladsreferater, kronikker og ledere fra dagbladene, artikler fra fagskrifter o. s. v., som i den sidste halve snes år har været skrevet om vore skoleforhold, specielt om delingen af eleverne i de 2 retninger, ville det blive et værk af en ganske anseelig størrelse, formentlig noget i retning af „Den lille Salmonsen“.

Det samme spørgsmål blev drøftet i folketinget allerede i samlingen 1948—49; de, der var medlemmer dengang, vil erindre, at man fra skoleinteresseret side indenfor partiet venstre rejste en forhandling derom i folketinget, og at daværende undervisningsminister Hartvig Frisch ved den lejlighed gav tilsagn om, at spørgsmålet skulle blive taget op til nærmere drøftelse. Det var netop i de år, da de mange smukke sproglomster blev skabt om den eksamensfri mellemskole. Disse drøftelser kom i stand ved en ret bred rundbordskonference i juni måned 1949, da man i 2 dage indgående drøftede mulighederne for at begrænse

trykket fra de overliggende skoleformer og give den eksamensfri mellemskole en tiltrængt ansigtsløftning og derved skabe en balance i skolebilledet, som havde været 1937-lovens forudsætninger. På det tidspunkt var man endnu usikker med hensyn til, hvad udgangen ville blive; men resultatet blev, at man skulle søge lovhjemmel til forsøg, som det allerede i en del år var praktiseret i nogle skoler, bl. a. i Silkeborg og Nyborg og begge steder med godt resultat. Samme efterår nedsatte lærerorganisationerne det såkaldte fællesudvalg, hvilket var ganske naturligt — de havde jo været med til drøftelserne, kunne se, i hvilken retning vinden blæste, og måtte tage deres standpunkt efter de synspunkter, som her fra forskellig side var fremført.

Jeg finder det ganske naturligt, at lærerorganisationerne tog deres standpunkt både som lærere og som forældre. Vi kan ikke, og vi vil ikke fra vor side anerkende den betragtning, at lærerne kun skal tage standpunkt som lærere. De fleste af dem er også forældre; og sagen er af en sådan karakter, at vi har ret til at mene, at de må tænke som forældre. Det, lærerorganisationerne kom frem til, var, såvidt jeg da har forstået betænkningen, enighed om følgende fire ting: for det første en tilnærmelse mellem folkeskolens linier, for det andet en større ensartethed mellem landsbyskolen og byskolen, for det tredje en afsvækkelse af eksamenspresset og endelig en rammelov for fri indretning af skolen i kommunerne. Det var vistnok det, der blev hovedresultatet af fællesbetænkningen. Sideløbende hermed har Askovudvalget og venstre gennem lang tid arbejdet med de samme problemer, og det er jo bekendt, hvilket resultat man kom til.

Vi lægger som sagt vægt på, at det kommer til at stå enhver klart, at der ikke har været tale om at undgå forældrene. De har haft lejlighed til at følge drøftelserne og deltage i dem, sådan som jeg her har påvist, og de får yderligere lejlighed til at gøre deres menig gældende under de kommende måneders drøftelse af forslagene. Man kan være imod en reform, og man kan være irriteret over, at en socialdemokratisk undervisningsminister med sit partis tilslutning gennem forhandling med lærerorganisationerne er nået frem til dette midterlinie-